

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Commissie voor de milieueffectrapportage
T.a.v. Dhr. L. Loeven
A.v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2019-0000344023

Uw kenmerk

Datum 25 juni 2019
Betreft Communicatie mer Omgevingswet

Geachte heer Loeven, beste Lourens,

Tijdens ons prettig kennismakingsgesprek hebben we gesproken over het instrument milieueffectrapportage (mer), de rol van de Commissie m.e.r. en de werking van de Omgevingswet. We delen de opvatting dat de mer een belangrijk instrument is binnen het omgevingsrecht. Het zorgt ervoor dat het milieubelang een volwaardige plaats heeft in de besluitvorming over projecten en plannen met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor het milieu. Het is een bewezen en waardevol instrument en kan behulpzaam zijn voor het draagvlak. Daarom is het instrument ook zorgvuldig omgezet onder de Omgevingswet, samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat waar de beleidsverantwoordelijkheid ligt voor de milieueffectrapportage. Zo is de procedure voor een milieueffectrapportage gecombineerd met de voorbereidingsprocedure voor een besluit, zodat mer optimaal de besluitvorming kan ondersteunen.

De inzet van de Commissie m.e.r. om, vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet te experimenteren in pilots met gemeenten en provincies met de inzet van milieueffectrapportage bij omgevingsplannen en omgevingsvisies wordt door ons zeer gewaardeerd. Maar niet alleen door ons: van deze pilots is veel geleerd en deze kennis wordt met name door de Commissie m.e.r. verspreid. Vanwege het succes van de eerste ronde pilots is het voornemen om een tweede ronde pilots te starten, en dan met name voor omgevingsplannen.

We hebben gewisseld dat in de praktijk soms onduidelijkheid lijkt te bestaan over de wettelijke verplichtingen voor mer bij plannen en programma's onder de Omgevingswet. Dat is jammer en onnodig, want dat kan leiden tot vertraging. Het is ook de taak van het Rijk om deze duidelijkheid te bieden. Hieronder volgt daarom een korte toelichting op de mer-plicht bij plannen en programma's, maar belangrijker dan deze toelichting is dat er voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een publieksvriendelijke, duidelijke uitleg beschikbaar komt via het Rijk. En niet alleen voor de verplichtingen voor plannen en programma's, maar ook voor de verplichtingen en het belang van het instrument

Datum

25 juni 2019

Kenmerk

2019-0000344023

milieueffectrapportage als geheel, met vanzelfsprekend ook aandacht voor de toegevoegde waarde van milieueffectrapportage. Op dat punt geef ik aansluitend graag inzicht in de aanpak, waarbij ook met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zal worden samengewerkt.

Mer-plicht bij plannen en programma's

Het systeem van de aanwijzing van plannen die mogelijk plan-merplichtig zijn onder de Omgevingswet is anders dan in het huidige systeem in de Wet milieubeheer. Voor de vraag of er sprake is van een plan-merplicht is namelijk niet langer bepalend of het plan of programma is opgenomen op een lijst. De Omgevingswet gaat uit van een open systeem, dat betekent dat alle plannen en programma's die voldoen aan bepaalde voorwaarden onder de plan-merplicht of plan-merbeoordelingsplicht vallen.

Deze voorwaarden zijn vooral terug te vinden in de artikelen 16.34 en 16.36 van de wet. Artikel 16.34 van de wet bepaalt dat het moet gaan om plannen en programma's waarvan:

- 1) de vaststelling is geregeld in wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen,
- 2) het voor de vaststelling van die plannen en programma's bevoegde bestuursorgaan is vastgelegd en
- 3) de procedure voor de opstelling ervan is vastgelegd.

Voor de instrumenten van de Omgevingswet zelf, te weten een omgevingsvisie, een programma, een omgevingsplan en een voorkeursbeslissing, geldt dat deze altijd voldoen aan deze voorwaarden. Voor de bestaande praktijk helpt een vergelijking met de aanwijzing in de huidige regelgeving: dit betekent dat deze vier instrumenten in kolom 3 van onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage zouden zijn opgenomen.

Vervolgens bepaalt artikel 16.36 van de wet dat een dergelijk plan of programma plan-merplichtig is als:

- 1) het plan of programma het kader vormt voor te nemen besluiten voor mer-plichtige of mer-beoordelingsplichtige projecten en/of
- 2) voor dat plan of programma een passende beoordeling in het kader van natuur moet worden gemaakt.

Deze laatste criteria gelden nu ook al voor de plannen en programma's die in kolom 3 zijn opgenomen, hier is de bestaande praktijk goed mee bekend. In bepaalde situaties kan er voor de genoemde plannen en programma's gebruik worden gemaakt van een plan-mer-beoordeling, deze gevallen staan in artikel 16.36, derde lid.

Voor plannen en programma's die een kader vormen voor andere projecten (zie artikel 16.36, vierde lid) is een plan-mer-beoordeling verplicht.

Datum
25 juni 2019
Kenmerk
2019-0000344023

Informatievoorziening over milieueffectrapportage op de website van de Omgevingswet

De website "aandeslagmetdeOmgevingswet" voorziet in informatie over werken met de Omgevingswet. Deze website wordt in stappen ontwikkeld, zeer regelmatig komt er nieuwe informatie bij. Het onderwerp milieueffectrapportage is op dit moment nog niet beschikbaar. In het tweede en derde kwartaal van dit jaar wordt gewerkt aan een eerste opzet voor dit onderwerp. Daarbij is voorzien dat er informatie beschikbaar komt over de belangrijkste verschillen met de wetgeving onder de Wet milieubeheer, zowel voor plan-mer als voor project-mer. Ook de samenhang met de instrumenten van de Omgevingswet wordt daarbij meegenomen. Zo zal op de webpagina's voor omgevingsvisies, omgevingsplannen, programma's, omgevingsvergunningen en het projectbesluit (meer) informatie worden opgenomen over en een link worden aangebracht met het onderwerp milieueffectrapportage. Op deze manier geven we duidelijkheid over wat verplicht is en wat niet. Uiteraard gerelateerd aan de doelstellingen van het instrument milieueffectrapportage. Doel is, zoals we hierboven ook al hebben vastgesteld, dat er voor de praktijk duidelijkheid komt over de verplichtingen en het belang van de milieueffectrapportage.

Voor het onderwerp milieueffectrapportage zal op de korte termijn de nadruk dus vooral liggen op het doel en de verplichtingen. In een latere fase wordt ook, samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de mogelijkheid tot voortzetting van de handreiking voor de praktijk, met tips en trucs zoals die nu bij InfoMil beschikbaar is, bekeken. Denk hierbij aan informatie hoe milieueffectrapportage behulpzaam kan zijn om tot goede besluitvorming te komen. Bij deze handreiking past ook de verspreiding van opgedane kennis van de pilots, waarbij bijvoorbeeld verwezen kan worden naar de factsheets en andere producten van de Commissie m.e.r. Deze producten willen we graag benutten. Vanzelfsprekend zullen we daarvoor met jullie nog contact hebben.

Tot slot

Het is goed om vast te stellen dat de Commissie m.e.r. al terdege voorbereid is op de komst van de nieuwe Omgevingswet. Het uitwisselen van kennis en ervaringen was interessant en nuttig. Met de afspraak om voor de informatie op de website ook gebruik te maken van jullie producten regelen we ook dat deze kunnen bijdragen aan een goede implementatie voor de praktijk.

Met vriendelijke groet,

Rosemarie Bastianen
Directeur programmadirectie Eenvoudig Beter

Datum
25 juni 2019

Kenmerk
2019-0000344023

directeur